

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Nevelés-és Művelődéstudományi Intézet
Művelődéstudományi és Humán Tanulmányok Tanszék

Munkaértékek vizsgálata a szociokulturális státusz függvényében

Rezümé

Témavezető oktató:
Márkus Edina Ilona Ph. D.
egyetemi adjunktus

Készítette:
Tóth Anna
andragógia mesterszak

A dolgozat célja annak az alap kérdéskörnek a vizsgálata, miszerint az egyén háttérváltozóinak (mint a nem, az életkor, az iskolai végzettség, a foglalkozás és a szociokulturális státusz egyéb változóinak) hatással vannak-e az egyén elfogadott és elutasított munkaértékeinek alakulására.

A fenti problémával kapcsolatban vizsgálatunkban összesen 4 kutatási kérdést és ezekhez kapcsolódóan 7 hipotézist fogalmaztunk meg. Az empirikus vizsgálat során 204 személy válaszait dolgoztuk fel az általunk összeállított kérdőív segítségével, amely az egyén háttérváltozóira vonatkozó kérdéseket tartalmazott, valamint Donald E. Super munkaérték-kérdőívét. (Szilágyi, 2013)

Feltételeztük, hogy a nők és férfiak munkaértékei között eltérések lesznek tapasztalhatóak: a nők esetében a kreativitás, az altruizmus és a társas kapcsolatok, míg a férfiak esetében az autonómia, a változatosság és az anyagiak fogják elfogadott értéknek megjelenni. A vizsgálat eredményei alapján a nemek között egyértelmű eltéréseket tudtunk kimutatni az elfogadott és elutasított munkaértékekkel kapcsolatban, ugyanakkor ezen eltérések nem aszerint alakultak, ahogyan azt a korábbi vizsgálati eredmények alapján feltételeztük. Az eddigi szakirodalmi eredmények alapján továbbá feltételeztük, hogy a különböző életkorú személyek munkaértékei között eltérések lesznek felfedezhetőek, azonban ez nem a generációs különbségnek tudható be. Eredményeink alapján a különböző generációba és születési kohorszba tartozó egyének munkaérték-preferenciái között szintén eltéréseket fedezhettünk fel. Előfeltevésünk volt, hogy a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők nagyobb mértékben fogják előnyben részesíteni a poszt-materiális értékekhez kapcsolódó munkaértékeket, valamint a különböző foglalkozású személyek munkaértékei között is fogunk eltéréseket felfedezni. Az elemzés során azt is megállapítottuk, hogy az iskolai végzettség és a foglalkozás szintén hatást gyakorol az egyének munkaértékeinek alakulására, ugyanakkor az iskolai végzettség esetében a csoportok közötti eltérések nem az előfeltevéseink szerint alakultak. A szociokulturális státusszal kapcsolatban feltételeztük, hogy az általunk vizsgált változók szintén hatással lesznek a munkaérték-preferenciára. A szociokulturális státusz munkaértékekre gyakorolt hatásával kapcsolatos hipotéziseinket azonban szintén csak részben tudtuk elfogadni.

Jelen pályamunka szerzője a Debreceni Egyetem andragógia mesterszakának végzett hallgatója, a pályamunka anyaga a képzésen készült szakdolgozat eredményein alapul. A szerzőt eddigi tanulmányai alatt is tudományos beállítottság jellemezte. Pedagógia alapképzésen készített szakdolgozatával a 2020. évi Dura László diplomamunka pályázaton alapképzés kategóriában dicséretben részesült.